

Sünnet-i Seniyyenin bize kazandırdıkları

Mehmet Okursoy: “Sünnet-i Seniyye’nin bize kazandırdıkları nelerdir?”

Sünnet-i seniyye Peygamber Efendimizin (asm) yoludur, tarzıdır, caddesidir, yaşayış modelidir. Peygamber Efendimiz (asm) yaşayış modelini kendiliğinden ortaya koymamış; doğrudan Cenâb-ı Allah’tan vahiy yoluyla almıştır. Nitekim “O kendi arzusuyla konuşmaz; O ancak kendisine vahyolunanı konuşur.”¹ Buyurarak Hazret-i Peygamberin (asm) her sözünde ve her davranışında birebir vahye bağlı bulunduğunu bildiren Kur’ân, “Peygamber size neyi emretmişse onu alın; o size neyi sakındırmışsa ondan sakının.”² buyurarak bizim kayıtsız şartsız Hazret-i Peygambere uymamızı emrediyor.

Allah’ın Peygamber Efendimiz’e (asm) öğrettiği davranış modeli fitrîdir, yaratılışımıza uygundur, kolaydır, ifrat ve tefritten uzaktır, ahlâkidir, edepten ibarettir, huzur vericidir, dünyamız ve ahiretimiz için en yararlı olandır, çağlar üstüdür.³

Bununla beraber Allah’ın öğrettiği davranış modelini anlamakta insanoğlu çoğu zaman geç kalmış, kendi alışkanlık ve göreneklerini uygarlık addederek hep ön plâna koyup yaşaya gelmiştir. Oysa bundan da çoğu zaman zarar görmüştür.

Evet, insan akıl sahibidir. Fakat günübürlük işlerin hikmetini kavramakta bile insan akli çoğu zaman yetersizdir. İnsanüstü bir aklın kendisini yönetmesine, kendisine yol ve yön göstermesine insan her zaman muhtaçtır. Meselâ, Ebû Katâdenin (ra) bildirdiği bir hadiste Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) buyurdu ki: “Sizden biriniz su içtiğinde su kabına üflemesin.”⁴ Yine Ebû Saîd’in (ra) bildirdiği diğer bir hadiste Peygamber Efendimiz (asm): “Su bardağını ağızından uzaklaştır, sonra nefes al.”⁵ buyurmuştur.

Bu hadisleri incelediğimizde, su içerken su kabına üflememenin ve su kabını ağızımızdan uzaklaştırarak nefesi dışarıya vermenin sünnet olduğunu anlamakta gecikmeyiz. Bu sünnetlerin hikmetlerini bin dört yüz yıl önceki insanların anlaması belki kolay değildi. Çünkü insan nefesinin hangi gazlardan meydana geldiği günümüzdeki kadar bilinmiyordu. Fakat ilmin ve hikmetin geliştiği günümüzde insanlar artık verdiğimiz nefesin karbondioksit gazı olduğunu, bunun da içtiğimiz

suya karışmaması gerektiğini bilmektedirler. Netice itibariyle bu sünnetlerin hikmet yönüyle ne denli isabetli olduğunu anlama şansı eskiye nazaran günümüzde daha fazladır. Bununla beraber, günümüzün bunca bilgi ve hikmet zenginliğine rağmen, hikmetini kavramakta aciz kaldığımız hâlâ çok sünnet vardır. Çünkü akıl sahibi insanın bildikleri, bilmedikleri yanında denizde bir damladan ibarettir.

Bu sebeple, insan fitratını bilen Cenâb-ı Allah, günübürlük davranışlarımızda bile önümüze davranış rehberi koyarak, bize akıllı ve hikmetli davranma yollarını ve tarzlarını öğretmiştir. Bundan dolayı Allah'a sayısız teşekkür borçluyuz.

Bu çerçevede sünneti yaşamamanın bize kazandırdıkları başlıca sıralamamız gerekirse:

1- Sünneti yaşamakla Allah'ın rızasını ve sevgisini kazanırız. Çünkü sünneti yaşamakla Allah'a itaat etmiş oluruz. Nitekim Cenâb-ı Allah, "Kim Peygambere itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur."6 buyuruyor.

2- Sünnet günahlarımızın bağışlanmasına vesile olur. İşte Kur'ân'ın müjdesi: "(Ey Muhammed) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın."7

3- Davranışlarımızda aklın, hikmetin, edebin, gerçek görgünün ve fitratımızın gereğini yapmış, yaşamış ve göstermiş oluruz.

4- Dünyada mutlu ve huzurlu, ahirette bahtlı ve bahtiyar oluruz. Ebedî hayatta cenneti kazanırız. Peygamber Efendimiz (asm), "Kim bana itaat ederse cennete girer. Kim bana isyan ederse cennetten kaçmış olur."8 buyuruyor.

5- Kemal ve fazilet açısından yüksek dereceler kazanırız. Olgunlaşırız. İnsanlığımız kemale erer.

6- Bediüzzaman'ın ifadesiyle, sünnete uyan, âdetini ibadete çevirir, yüksek sevap kazanır. Fani ve kısa ömrünü sonsuz bir ömre çevirmiş, ömrünü nemalandırmış ve meyvedar yapmış olur.9

7- Sünnete uyan, Mahşerde Peygamber Efendimizin (asm) şefaatine mazhar olur. Cehennemden kurtulur.

Cenâb-ı Allah, sünnet-i seniyyeye uymakta hissemizi ziyade eylesin. Âmin.

Dipnotlar:

1. Necm Sûresi: 34,
2. Haşr Sûresi: 7
3. Lem'alar, s. 65,
4. Camiü's-Sagir., 1/294
5. Camiü's-Sagir, 1/38,
6. Nisa Sûresi: 80
7. Ali İmran Sûresi: 31,
8. Sahih-i Buhari, 12/402
9. Lem'alar, s. 55